

JUBILUJÍCÍ DOCENTI KATEDRY FILOZOFIE

V roce 1990 se dožívají šedesáti let docenti katedry filozofie PhDr. *Karel Hlavoň*, CSc. a PhDr. *Lubomír Nový*, CSc. Jejich dosavadní učitelské a vědecké působení je spjato především s filozofickou fakultou Masarykovy univerzity.

KAREL HLAVOŇ se narodil 21. ledna 1930 v Brně (Brněnských Ivanovicích). V letech 1950—1954 studoval na brněnské univerzitě filozofii a dějepis. Po absolvování školy se stal asistentem na katedře filozofie a logiky. Jeho základním badatelským a učebním oborem je etika; s nemenším zaujetím se však věnoval i dějinám filozofie (zvláště německému klasickému idealismu) a religionistice. Všechny tyto oblasti jeho zájmu se spojily v jeho zatím nejvýznamnější práci *Náboženství a morálka* (Praha 1982). Citlivá analýza křesťanské morálky je v ní historickofilozoficky fundována a opírá se rovněž o důkladnou znalost soudobého náboženského myšlení; kniha (napsaná jazykem pamatujícím i na čtenáře bez doktorátu filozofie) byla právem oceněna Tvůrčí prémie českého literárního fondu. V roce 1967 obhájil Hlavoň kandidátskou disertaci o vybraných problémech etiky; v roce 1980 se habilitoval a byl ustanoven docentem etiky. Za pedagogickou činnost mu byl udělen titul Vzorný pedagogický pracovník; jeho přednášky a semináře a celkovou péčí o posluchače oceňuje ovšem především dnes už dlouhá řada absolventů studia filozofie, diplomantů, doktorantů. Z Hlavoňova dalšího bohatého působení připomeňme alespoň jeho dlouholetou spolupráci s brněnským Ústavem pro výzkum společenského vědomí, kde se podílel na ustavení výzkumné skupiny pro etiku, prvního taktu specializovaného pracoviště v českých zemích. Četné Hlavoňovy příspěvky (studie, články, recenze) vyšly v různých sbornících, ve *Filozofickém časopisu*, *Sociologickém časopisu*, *Ateizmu*, *Sborníku prací FFBU*, *Tvorbě* aj.

LUBOMÍR NOVÝ se narodil 15. dubna 1930 v Třebíči. Na filozofické fakultě v Brně vystudoval v letech 1949—1953 filozofii a ruštinu. Hned v roce 1953 se stal asistentem na katedře filozofie a logiky. V roce 1958 obhájil kandidátskou disertaci o filozofii T. G. Masaryka; v roce 1963 se v Brně habilitoval pro obor dějiny filozofie. V šedesátých letech se stal vedoucím katedry filozofie a logiky (1963), členem vědeckého kolegia filozofie a sociologie ČSAV, Svazu čs. spisovatelů (1968), Mezinárodního filozofického institutu v Paříži (1969). V letech 1965—1966 byl na studijním pobytu v SRN (u prof. Landgrebeho a prof. Habermase). Na počátku tzv. konsolidace (1969) byl zbaven všech funkcí a převeden na neučitelské místo; tehdy bylo zastaveno i jeho profesorské řízení a byla mu rovněž znemožněna publikační činnost. Do funkce vedoucího katedry filozofie se vrátil v lednu 1990. — Badatelská činnost L. Nového je zaměřena na dějiny české filozofie (Filozofie T. G. Masaryka, 1962, a další studie), vývoj marxistické filozofie (Marx v NSR, 1967), na novodobou západní filozofii (Merleau-Ponty ad.). Velkou pozornost vyvolala jeho Filozofie v neklidné době (1965; cena nakl. Čs. spisovatel), zamýšlející se nad povahou soudobé filozofie a jejím místě ve společnosti. V tisku je monografie Životní dráha jako sociologický problém. Četné studie a články L. Nového vyšly v různých sbornících (např. Průvodce dějinami evropského myšlení II, 1989), ve Filozofickém časopisu, Filozofii, Sociologickém časopisu, Acta comeniana, Sborníku prací FFBU aj. Publicistické příspěvky tiskl v Literárních novinách, Hostu do domu, Vědě a životě, Universitas (na založení této revue se podílel) aj. Zúčastnil se řady domácích a zahraničních konferencí (mj. Světového filozofického kongresu ve Vídni v roce 1968). Krátkodobě přednášel i na univerzitách v Kolíně n. R., Bonnu a Lipsku.

Kromě řady jiných společných publikací se oba naši jubilanti významně podíleli na vytvoření Stručného filozofického slovníku (1966 — díla, které doposud nebylo u nás překonáno a pro studenty i pro filozofickou veřejnost je stále vyhledávanou (a většinou nedostupnou) příručkou.

Kolegové z katedry filozofie přejí jubilujícím docentům dobré zdraví a další úspěchy ve vědecké a pedagogické práci.

Z PUBLIKACÍ KARLA HLAVONĚ

- Die Moralischen Normen und das Individuum.* SPFFBU B 11 (1964), s. 65—93.
- Diskutujeme o morálce dneška.* (Spoluautor knihy.) NPL, Praha 1965.
- Filozofické principy etiky Františka Krejčího.* Filozofický časopis 1965, č. 4, s. 603 až 614.
- Etika Inocence Arnošta Bláhy.* Sociologický časopis 1968, č. 3, s. 349—361.
- Protestantismus a jeho proměny.* Horizont, Praha 1974. 46 stran.
- Moderní svět a křesťanství* (Spoluautor knihy.) Horizont, Praha 1980, s. 283—342.
- Křesťanství v historických a současných proměnách.* In: Edice SPVC č. 43, MK ČSR, Praha 1981, s. 5—35.
- Etizace náboženství v německém osvícenství a v německé klasické filozofii.* SPFFBU B 29 (1982), s. 47—62.
- Počátky etizace náboženství v německém protestantismu.* In: K filozofickým otázkám kritiky náboženství. OKS BV, Třebíč 1982, s. 57—75.
- Vědecký ateismus.* (Spoluautor II. vydání.) SNPL, Praha 1984, s. 142—162 a 208—232.
- Bratrská jednota baptistů ČSSR.* Horizont, Praha 1984. 103 strany.

Z PUBLIKACÍ LUBOMÍRA NOVEHO

- K filozofii a teologii českého protestantismu (Masaryk—Rádl—Hromádka).* SPFFBU B 10 (1963), s. 24—47.
- T. G. Masaryk v českém myšlení.* Filozofický časopis 1966, č. 1, s. 22—44.
- Masaryk jako sociolog.* Sociologický časopis 1968, č. 3, s. 297—306.
- Philosophie und Sozialkritik im Marxismus.* Wiener Jahrbuch für Philosophie, Bd II., 1969, s. 196—205.
- Zur Typhologie der marxistischen Geschichtsfphilosophie.* Akten des XIV. Internationalen Kongresses für Philosophie, Wien 2.—9. September 1968, Bd. IV., Universität Wien — Verlag Herder, Wien 1969.
- Fenomén Ruska v Masarykově filozofii.* Slovanský přehled 1969, č. 3, s. 201—208.
- Sociální čas a sociální významy.* In: Současná vesnice (V. Frolec a kol.), Blok, Brno 1978, s. 112—114.
- Životní dráha jako forma časovosti životního způsobu.* In: Způsob života jako sociální realita I. FF UJEP, Brno 1982.
- Dialektika vnějšího a vnitřního v Labyrintu světa.* Studia comeniana et Historica 26, Musaeum Comenii, Hunno Brodense XIII, 1983, s. 95—97.
- Práce a čas v Didaktice Komenského.* Studia Comeniana et Historica 30, Musaeum Comenii Hunno Brodense 1985, s. 33—36.
- K. Mannheim a A. Gramsci: dva přístupy k problémům inteligence a k pojetí sociologie.* SPFFBU G 30 (1986), s. 75—85.
- Sociologie životních drah a životní filozofie.* In: Filozofie v dějinách a v současnosti, FF UJEP, Brno 1986, s. 201—204.
- K sociologii životních hovorů.* In: Soc. způsob života jako sociální realita IV, FF UJEP, Brno 1988, s. 118—127.
- Masarykův „antropismus“.* Filozofický časopis 1990,